

Sändlista

KS au Eslöv (Ordf, 1:e vice)
 KS au Höör (Ordf, 1:e & 2:e vice)
 KS au Hörby (Ordf, 1:e & 2:e vice)
 Naturskyddsföreningen Höör
 Naturskyddsföreningen Hörby
 Naturskyddsföreningen Eslöv
 Ringsjöns fiskevårdsområdesförening
 Eslövs kommun, Miljöavdelningen
 Höörs kommun,
 Miljö- och byggmyndigheten
 Hörby kommun, Miljökontoret
 Länsstyrelsen i Skåne län,
 Beredningssekretariatet
 Ekologgruppen i Landskrona AB
 Sydsvatten AB
 Region Skåne,
 Ringsjöfisk AB
 Adolfssons fisk
 LRF Hörby
 LRF Höör
 LRF Eslöv
 Sveaskog
 Södra
 Skogsstyrelsen
 Skogssällskapet
 Plan - Höör, Hörby och Eslöv
 VA - Höör, Hörby och Eslöv
 Skåne-Blekinge Jordägarförbund
 SGU

Protokoll Ringsjöns vattenråd extra möte 2009-08-20

Hörsalen, Höörs kommunhus

Närvarande:

Pebr-Ove Pebrson, ordförande
Lars Ahlqvist, vice ordförande
Richard Nilsson, Ringsjöns VR
George Bergengren, Skåne Blekinge Jordägarförbund
Harriet Paulsson, KS Höörs Kommun
Birgitta Karlsson tjänstemannaberedningen
Barne Johansson, Sydsvatten
Malin Åberg, Höörs kommun
Åke Hansson, Hörby kommun

Karin Andersson, Höörs naturskyddsförening
Torsten Werner, LRF Höör
Kjell Åke Persson, KS Hörby
Mats Persson, Södra skogsägarna Hörby
Jan-Axel Roslund, Ringsjöns FVOF
Sven Andersson, LRF Hörby
Henrik Wöblecke, Eslövs kommun
Hans Andersson, LRF Eslöv

1) MÖTETS ÖPPNANDE

Ordförande Pehr-Ove Pehrson hälsade alla välkomna.

Presentationsrunda

Val av justerare - Torsten Werner utsågs till justerare.

Mötet godkände dagordningen.

2) REMISSVARET

Tjänstemannaberedningens förslag diskuterades tillsammans med inkomna synpunkter. Vattenrådet tog också del av Sveriges kommuner och landstings förslag till yttrande och beslutet att ställa sig bakom detsamma.

Mötet beslöt att genomföra ändringar enligt dagens diskussioner. Se bilaga 1.

3) ÖVRIGT

Torsten Werner undrade om Vattenrådet skulle yttra sig i Sydvattnens miljödom angående uttaget av vatten från Ringsjön. Samt om rådet skulle ifrågasätta nuvarande miljödom. Mötet bestämde att fortsätta följa ärendet.

Richard Nilsson berättade om Vallentunaprojektet. Vattenrådet kommer att få full kostnadstäckning.

Richard Nilsson visade ett förslag på ny hemsida och ny logotyp.

4) DATUM FÖR NÄSTA MÖTE

Nästa möte bestämdes till fredagen 27/11 kl. 0900.

Platsen blir Hörsalen på Höörs kommun. Sekreterarens anmärkning i efterhand

5) MÖTET AVSLUTAS

Ordförande tackade alla och avslutade mötet.

Sekreterare

Richard Nilsson

Ordförande

Pehr-Ove Pehrson

Justerande

Torsten Werner

Bilaga 1 Yttrande till Vattenmyndigheten

Sammanfattning

- Ringsjöns vattenråd befarar att en stor del av kostnaden kommer att belasta kommunerna. Att på så kort tid genomföra så stora åtagande ser Ringsjöns vattenråd som orealistiskt. Kostnads- och mängdberäkningarna har tagits fram efter teoretiska modeller. Detta kan innebära att förändringar i statusklassningen behöver göras.
- Vi har tagit del av Sveriges kommuner och landstings förslag till yttrande (bilaga) och ställer oss helt bakom detta.
- Samrådsmaterialet är alldeles för övergripande och skrivet på så sätt att man bör besitta ganska ingående kunskaper i ämnet för att man ska kunna ta texterna till sig.
- Problematiken med avföringspåverkan i våra vattenförekomster tas inte alls upp i materialet.
- Ringsjöns vattenråd anser att tidsramen för genomförandet är alltför snäv.
- Dagvattnets innehåll av gödande ämnen och andra föroreningar berörs endast ytligt i samrådsmaterialet.
- En översyn av vattendomar och av de effekter som de medför på dikningar av bäckar och vattendrag behöver göras och åtgärder behöver tas fram för att förhindra negativa effekter.
- Ringsjöns vattenråd anser att det är bristfälligt utrett hur regleringar av vattendrag påverkar förutsättningarna uppströms regleringen.
- Skogsbrukets påverkan nämns inte i samrådsmaterialet.
- Kostnads- och mängdberäkningarna bör i större utsträckning utgå från befintliga data, både aktuella och historiska, samt lokala förhållanden.
- Kostnader som kommer att uppstå på grund av ändrade regelverk finns inte med i sammanställningen.
- Finansieringen är en fråga som borde ha varit klar i ett långt tidigare skede och därmed ha ingått i samrådsprocessen.

Yttrande över samrådsmaterial

Ringsjöns vattenråd tackar för möjligheten att yttra sig och anser att det är ett viktigt arbete som har inletts för att förbättra vattensituationen både nationellt och internationellt.

Samverkan är ett ledord i vattendirektivet. Sverige har, istället för att samverka med verksamhetsutövare, lagstiftat om vilka regler och mål som ska gälla. Vi anser att man kan nå bättre och snabbare resultat genom samverkan och miljömål utan juridiskt bindande avtal.

Vi vill dock klargöra att ansvaret för att åtgärdsprogrammet genomförs kan inte ligga på vattenråd eller enskilda utan måste ligga hos myndigheterna. Tillsynsmyndigheterna har en stor uppgift att fylla.

Ringsjöns vattenråd befarar att en stor del av kostnaden kommer att belasta kommunerna. Att på så kort tid genomföra så stora åtagande ser Ringsjöns vattenråd som orealistiskt.

I övrigt har vi även tagit del av Sveriges kommuner och landstings förslag till yttrande (bilaga) och ställer oss helt bakom detta.

Allmänna synpunkter

Det är ett mycket viktigt såväl som omfattande material som nu har presenterats. Vattenrådet anser dock att samrådsmaterialet ligger på en sådan övergripande nivå att det blir komplicerat att med säkerhet reda ut vad som ska göras, när det ska göras och vem som ska göra det.

Materialet är skrivet på så sätt att man bör besitta ganska ingående kunskaper i ämnet för att man ska kunna ta texterna till sig. Detta tillsammans med omfattningen på dokumenten innebär att materialet helt enkelt inte är tillgängligt för gemene man. Den lokala förankringsbasen blir liten. En populärversion bör tas fram!

Andra angreppssätt krävs för att väcka och engagera allmänheten. Detta är ett digert arbete och hela ansvaret för att sprida budskapet kan inte läggas på vattenråden. Genomförandet av vattendirektivet bör synliggöras för allmänheten. De enstaka informationsmöten som förekommit har i huvudsak besökts av representanter för myndigheter och vattenråd. Det behövs en starkare fokusering på vattenförvaltningen i TV, radio och tidningar.

Underlagsmaterialet kom inte ut på utsatt tid, vilket har lett till att remisstiden inte blev de utlovade sex månaderna. Remisstiden är dessutom olyckligt lagd på grund av semestertider. Förankringsarbetet har därför fått forceras, vilket är olyckligt för ett så viktigt material

Genomförda åtgärder skall årligen rapporteras in till vattenmyndigheten. Ringsjöns vattenråd vill, årligen, ta del av rapporteringen från kommuner och myndigheter om genomförda åtgärder i Ringsjöns avrinningsområde.

Ringsjöns vattenråd är positiva till den samordnade miljöövervakningen, men kan inte vara med och styra hur samordningen ska organiseras. Länsstyrelsen måste ta initiativ till om kontrollprogrammen behöver ändras eller anpassas för att stämma med miljöövervakningen.

Problematiken med avföringspåverkan i våra vattenförekomster tas inte alls upp i materialet. Det är ett känt faktum att förekomsten av vattenburen smitta i form av virus och parasiter är ett förekommande och växande problem som borde tas upp och behandlas i likhet med kemiska påverkan. Även biologiska föroreningar borde inventeras, mätas och utmynna i åtgärdsprogram.

Synpunkter på Statusklassning och Miljökvalitetsnormer

Underlagsmaterialet som ligger till grund för statusklassningarna och miljökvalitetsnormerna innehåller brister på många olika punkter. Alla parametrar som borde ha utretts innan samrådet har inte retts ut. Att använda sig av så kallade ”expertbedömningar” när data saknas verkar vanskligt.

I underlagsmaterialet till åtgärdsprogrammet för Rönneå (område nr 96) presenteras både yt- och grundvattenförekomster, deras status och vilka miljökvalitetsnormer som föreslås. Det känns som mindre lämpligt att en vattenförekomst klassas som ”God status” även när man inte vet om så är fallet.

Tidsfristen för flera miljöproblem i Rönneås avrinningsområde (underlagsområde 96) är satt till år 2021. Vatterrådet anser att detta är en alltför snäv tidsram. Tidsfrist bör fastställas för vad som är teoretiskt möjligt. Det finns mycket näring upplagrad i marken och det tar tid innan effekter märks i ett vattendrag/sjö. Om utredning ger att det inte är möjligt teoretiskt att uppnå god status bör kraven sänkas. Många av de föreslagna åtgärderna kräver också lagändringar eller förändringar i föreskrifter, omprövningar av vattendomar etc. Dessa åtgärder kan inte genomföras på lokal nivå utan måste tas högre upp. Detta kräver också lång tid.

Kvesarumsån (SE620149-136633) har bara fått Måttlig status. Detta baseras på elfiskedata där provpunkten ligger för nära sjön så att mört blir överrepresenterad. I praktiken har Kvesarumsån bättre status.

I de olika tabellerna bör det framgå när en vattenförekomst är klassad ”at risk”.

Synpunkter på Åtgärdsprogrammet

I huvudsak anser vattenrådet att föreslagna åtgärder är rimliga. Dock verkar en del möjliga åtgärder saknas i materialet.

Enligt underlagsmaterialet står jordbruket för 75 % av fosforpåverkan i Rönne ås avrinningsområde. Underlaget för detta påstående har ifrågasatts av flera parter. Dessutom kommenteras inte andra alternativa källor som till exempel sjösänkningar, sjöregleringar och gamla deponier.

Föreslagna åtgärder (tabell 6 i underlagsmaterialet) riktar sig bara på våtmarker och skyddszoner ej på alternativet vårbearbetning/fångröda. Ringsjöns vattenråd anser att detta är metoder som också kan ingå i utvärderingen av de mest effektiva åtgärderna.

Det finns fler åtgärder än våtmarker, skyddszoner och fångrödor som kan hjälpa till att minska närsalterna, exempelvis fördröjningsåtgärder i dikningar och LRF:s arbete med Greppa näringen.

Dagvattnets innehåll av gödande ämnen och andra föroreningar berörs endast ytligt i samrådsmaterialet, men vattenrådet anser att åtgärder för exempelvis fördröjning av dagvatten kan vara möjliga.

Dikningsföretagen nämns sparsamt i förbifarten i samrådsmaterialet men borde få större utrymme då det är en mycket viktig bit för att nå normen god status i ett vattendrag! För vattendrag med stor andel dikade sträckor som är omöjliga att åtgärda bör i annat fall kraven sänkas.

En översyn av vattendomar och av de effekter som de medför på dikningar av bäckar och vattendrag behöver göras och åtgärder behöver tas fram för att förhindra negativa effekter. Ringsjöns vattenråd anser att det är bristfälligt utrett hur regleringar av vattendrag påverkar både biologiska och kemiska förutsättningar uppströms regleringen. En av utredningsåtgärderna borde vara att ta fram data på detta.

Skogsbrukets påverkan nämns inte i samrådsmaterialet. En översyn av de effekter som skogsbruk medför behövs. Sådana kan vara påverkan från markavvattningen efter exempelvis traktuggning eller körskador i terrängen. Även förslag på lämpliga åtgärder behöver tas fram.

Kostnadsberäkning av åtgärder

Kostnads- och mängdberäkningarna har tagits fram efter teoretiska modeller. För att få en så rättvisande bild som möjligt bör man i större utsträckning utgå från befintliga data, både aktuella och historiska, samt lokala förhållanden. Vi är därför tveksamma till att kostnads- och mängdberäkningarna är korrekta. Detta kan också innebära att förändringar i statusklassningen behöver göras.

Kostnader som kommer att uppstå på grund av ändrade regelverk finns inte med i sammanställningen. Utgångspunkten borde vara en helhetssyn på hela det svenska samhället. Samtidigt saknas en solid konsekvensanalys.

För ökad tydlighet borde både investeringskostnaderna och de årliga kostnaderna presenteras i materialet.

Finansiering

Finansieringen är en fråga som borde ha varit klar i ett långt tidigare skede och därmed ha ingått i samrådsprocessen.

Yttrande över samrådsmaterial

Rvr protokoll
Bilaga 1

Höör
25/8 – 09
7 (14)

Vattenrådet anser att vattenvårdsarbetet ska bedrivas enligt principen förorenaren ska betala. Dock är det inte så lätt att tillämpa i praktiken, då det inte alltid råder enighet om vem som är förorenare. Tydliga styrmedel behövs.

Ringsjöns vattenråd befarar att en stor del av kostnaden kommer att belasta kommunerna. Att på så kort tid genomföra så stora åtagande ser Ringsjöns vattenråd som orealistiskt. Därav de tidigare framförda synpunkterna på att få undantag både i tid och nivå.

För Ringsjöns vattenråd

.....
Pehr-Ove Pehrson
Ordförande

Bilaga 1: Specifika synpunkter
Bilaga 2: SKL:s förslag till yttrande

Specifika synpunkter

Länkar till VISS saknas i samrådets underlagsmaterial. Underlagsmaterialet bör kompletteras med en översiktskarta med namn på vattenförekomsterna.

Grundvattenförekomsten med id ”SE619900-135676”, bör få namnet ”Orup”.

Tabell 10 i åtgärdsprogrammets underlagsmaterial (96 Rönneå) verkar sakna ett antal vattenförekomster. I början av tabell 10 ser det ut som om ett antal celler är ihopslagna..

Vattenförekomsten ”SE619637-135562 Rönne å: Västra Ringsjön-Östra Ringsjön” bör tas bort och i stället ingå i angränsande vattenförekomster.

I miljökvalitetsnormerna är Snogerödsbäcken (SE619314-135412) är klassad som ”dålig” på grund av övergödning. Men i underlagsmaterialet tas även morfologiska förändringar upp. Borde inte båda orsakerna stå på båda ställena?

Sveriges
Kommuner
och Landsting

Avd för tillväxt och samhällsbyggnad
Bo Rutberg, Göran Lundberg

FÖRSLAG TILL YTTRANDE

Vårt dnr Bilaga 1a
09/1138, 1139, 1140, 1142, 2141

2009-08-21

Yttrande angående förvaltningsplan, miljö kvalitetsnormer, åtgärdsprogram samt miljökonsekvensbeskrivning för xxxx vattendistrikt

Sammanfattning

- Sveriges Kommuner och Landsting är positivt till ett utökat och förbättrat arbete i den svenska vattenvården.
- Förbundet avstyrker att så omfattande beslut som remissen innebär, tas av vattendelegationerna på detta underlag, eftersom konsekvenserna av och kostnaderna för besluten inte kan förutses av dem som påverkas.
- Det finns idag ingen möjlighet för politiken att göra de samhälls nödvändiga avvägningarna. Systemet måste därför göras om, så att politiken på lokal och/eller regional nivå får ett avgörande inflytande över processen som leder fram till underlag för beslut. Beslut bör därefter tas av regeringen.
- Förbundet kräver att regeringen senarelägger besluten i vattendelegationerna så att beslut tas först under 2010.
- Förbundet kräver att det ges möjlighet för kommunerna att överväga andra sätt för att nå målen i samklang med den utvecklingsplanering som kommunerna själva väljer att driva.
- Många av de effekter som uppstår p.g.a. det nya vattenvårdsarbetet leder till nya och/eller utökade uppgifter för kommunerna. Förbundet kräver att kommunerna får stöd för detta arbete.
- Förbundet anser att arbetet med att tydliggöra konsekvenserna för kommunerna utifrån miljö kvalitetsnormerna och åtgärdsprogrammen ska ges hög prioritet.
- Det finns ett stort behov av vägledning för hur kommunerna ska arbeta med miljö tillsyn och planhandläggning utifrån åtgärdsprogrammen.
- Det finns ett behov av resurser för att snabba på processer för att få rätt åtgärder gjorda. Detta kan göras genom införandet av vatten investeringsprogram.

Sveriges
Kommuner
och Landsting

2009-08-21

Vårt dnr 2 (6)
09/1138, 1139, 1140, 1142, 2141

- De medel som staten har avsatt för arbetet med vattendirektivet måste kunna användas till vattenvård både hos kommunerna och hos vattenmyndigheterna.
- Förbundet anser att Vattendirektivets krav på "god ekologisk status" ska regleras som miljömål i stället för som miljökvalitetsnorm.
- Förbundet ifrågasätter den höga kravnivån för "god ekologisk status" i Sverige.

Sveriges Kommuner och Landstings synpunkter

Besluten i vattendelegationerna

Sveriges Kommuner och Landsting är positivt till ett utökat och förbättrat arbete i den svenska vattenvården i enlighet med de målsättningar som finns i Vattendirektivet, och menar att en förändrad vattenvård är en möjlighet att säkerställa vattnets kvalitet som en nödvändig resurs för samhället nu och i framtiden. Förbundet avstyrker dock att så omfattande beslut som remissen innebär, tas av vattendelegationerna på detta underlag, eftersom konsekvenserna av och kostnaderna för besluten inte kan förutses av dem som påverkas. I remissunderlaget framgår inte vad som är kommunala åtaganden och hur dessa ska finansieras enligt finansieringsprincipen. För ett så omfattande beslut, som detta, krävs bättre konsekvensutredningar.

Förbundet kräver därför att regeringen redan nu meddelar EU-kommissionen att beslut om förvaltningsplaner och åtgärdsplaner kommer att senareläggas efter 2009-12-22 och beslutas först under 2010. Detta för att ge tid att förbättra kvaliteten i beslutsunderlagen.

Konsekvenser för kommunerna

Inverkan på den kommunala planeringen enligt PBL

Förslaget från vattenmyndigheterna kommer att påverka det kommunala planeringsansvaret bl. a. genom att miljökvalitetsnormerna kommer att utgöra planeringsförutsättningar. Förslaget minskar det kommunala självstyret, och Sverige får en centraliserad modell som styr den kommunala planeringen enligt PBL. Kommunerna ansvarar för planering av mark och vatten. Med detta system kommer inte kommunerna att ha rådighet över planeringen av vatten och på vilka sätt vattenmålen bäst ska uppnås.

Förbundet kräver att det ges möjlighet för kommunerna att överväga andra sätt och andra verktyg för att nå målen i samklang med den utvecklingsplanering som kommunerna själva väljer att driva.

Påverkan på kommunerna

För kommunerna kommer Vattendirektivet att bland annat innebära:

- Krav på skydd för vattentäkter.
- Strängare utsläppsvillkor för enskilda avlopp, avloppsvatten, bräddvatten och dagvatten.
- Ökat behov av regionalt samarbete.
- Påverkan på det kommunala planeringsansvaret.
- Behov av att utveckla nya planerings- och genomförandeverktyg.
- Ökad tillsyn p.g.a. vattenarbetet.
- Ökade kostnader för investeringar och drift för VA-verksamheten.
- Ökat behov av forskning och teknikutveckling och ökat behov av kompetens.
- Behov av ökat stöd för att koppla statusklassningar, miljökvalitetsnormer och åtgärder till verkliga förändringar av vattenkvalitén.

Stöd till kommunerna

Många av de effekter som uppstår p.g.a. det nya vattenvårdsarbetet leder till nya och/eller utökade uppgifter för kommunerna. Förbundet kräver därför att kommunerna erbjuder stöd.

Vidare behövs mellankommunal samordning av vattenfrågorna i enlighet med kopplingen till avrinningsområdena. Framför allt för att skapa samordnade åtgärder och gemensam prioritering.

De medel som staten har avsatt för arbetet med vattendirektivet måste kunna användas till vattenvård både hos kommunerna och hos vattenmyndigheterna.

Förbundet anser att arbetet med att tydliggöra konsekvenserna för kommunerna utifrån miljökvalitetsnormerna och åtgärdsprogrammen ska ges hög prioritet. Det finns ett stort behov av vägledning för hur man praktiskt ska arbeta i kommunerna med bland annat miljötillsyn och planhandläggning. Det behövs även en analys av vilka åtgärder som förväntas ge bäst effekt.

Vatteninvesteringsprogram

Utöver de långsiktiga stöden för kommunernas insatser finns ett behov av resurser för att snabba på processer för att få rätt åtgärder gjorda. Dessa resurser bör gå till:

- miljökontroll och undersökningar inom ramen för samordnade miljökontrollprogram, så att kunskapsunderlagen för statusklassningar m.m. snabbt blir användbara
- genomförande av konkreta åtgärder för att omhänderta gamla problem och hantera diffusa föroreningskällor

Detta kan göras genom införandet av vatteninvesteringsprogram som följer de 6-åriga förvaltningscyklerna.

Samordning av miljökontrollprogram

Vattenmyndigheterna har påbörjat en strukturering av de data som finns för Sveriges vattenförekomster. Det är viktigt att dessa data kan användas effektivt av samtliga aktörer i vattenförvaltningen, dvs. även av de aktörer som i sin verksamhet kommer att genomföra åtgärder, eller i övrigt vid planering och andra situationer behöver ta hänsyn till dessa. Detta kräver att datamängden och strukturen anpassas till kommunala behov.

Kostnad för vattenvården

För alla fem vattendistrikt är kostnadsanalysen i remissunderlagen översiktlig och oprecis, särskilt för de två nordliga distrikten.

Den kostnadsbild som anges av vattenmyndigheten i Norra Östersjöns vattendistrikt är den mest klargörande och visar på en kostnad i det distriktet på mellan 10 och 20 Mdr kr totalt under 20 år.

Sannolikt är kostnadsvolymen för de två sydliga distrikten i samma storleksordning; dvs. 10-20 Mdr per distrikt under 20 år. De två nordliga distrikten har troligen en lägre kostnadsvolym. För dessa två distrikt uppskattas en kostnad på cirka 2 Mdr kr per distrikt totalt under 20 år.

Sammantaget för landets fem vattendistrikt uppskattas den totalkostnaden till 30-60 Mdr kr under 20 år, dvs. cirka 1,5-3 Mdr kr årligen för landet.

I uppskattningarna som gjorts görs gällande att cirka två tredjedelar av kostnaderna kommer att ligga på kommunerna via åtgärder inom VA-sektorn, tillsynsarbetet och planarbetet.

Det är inte rimligt att beslut om så stora kostnader tas på underlag som är så övergripande och svepande. Förbundet kräver att kostnaderna vägs mot andra viktiga samhällsbehov.

Åtgärder måste samordnas

Genom de åtaganden som Sverige och andra länder gjort enligt HELCOM:s Baltic Sea Action Plan, Östersjöstrategin, Vattendirektivet, Marina direktivet, Avloppsvattendirektivet m.m., har ambitionsnivån höjts väsentligt vad gäller åtgärder för att minska bl. a. fosfor- och kväveutsläpp. Förbundet anser att vattenmyndigheterna i samrådshandlingarna måste tydliggöra koordineringen av underlag, krav och åtgärder för dessa åtaganden. Vidare måste kopplingen till förvaltningen och planeringen av Sveriges havsområden klargöras.

Miljö kvalitetsnormer

Sverige har knutit Vattendirektivets krav på ”god ekologisk status” till juridiskt bindande miljö kvalitetsnormer, vilket innebär bindande kravnivåer med liten möjlighet till avvägning mellan olika samhällsmål. Förbundet anser att detta för-

hållande måste omprövas inför kommande förvaltningscykel. God ekologisk status bör i stället, liksom i t.ex. Storbritannien, Danmark och Finland, vara fastlagt som ett miljömål.

I Miljöbalkens 5:2 finns skrivningar som leder till oklarheter om vad en miljö-kvalitetsnorm är. Begreppet kan där tolkas som 1) ett Gränsvärde, 2) ett Riktvärde alternativt mål eller 3) en Indikator. Dessutom finns 4) en mycket oklar formulering som säger ”de krav i övrigt på kvaliteten på miljön som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen”.

Okklarheterna leder till stora svårigheter att kommunicera regelverket, och avgöra normernas konsekvenser. Dessa oklarheter måste åtgärdas.

Statusklassning och kravnivå

Förbundet ifrågasätter den höga kravnivån för ”god ekologisk status” i Sverige. Det faktum att Sverige är ett vattenrikt och glest befolkat land borde innebära att god ekologisk status kunde förväntas vara uppfyllt redan på förhand för de flesta vattendrag och sjöar. Att så inte är fallet antyder att kravnivån i Sverige är för hög.

Det finns en rad vattenförekomster där det inte går att nå miljö-kvalitetsnormen ”god ekologisk status” inom tre förvaltningscykler dvs. fram till 2027. Det finns även en rad vattenförekomster där det är mycket svårt att nå god ekologisk status på ett sätt som är ekonomiskt rimligt. För dessa vattenförekomster behövs en förnyad och noggrann översyn av behovet av sänkta kvalitetskrav.

Om det råder osäkerhet om vilka krav som ska sättas för en vattenförekomst, kan inte krav läggas fast, utan fortsatt utredning måste göras.

I det system som föreligger, anser förbundet att Sverige måste vara rimligt säker på att det går att nå en föreslagen kravnivå, för att i kommande förvaltningscykler vid behov successivt skärpa denna, än att försöka backa efter första förvaltningscykeln.

Att inte utnyttja undantag i högre utsträckning kan medföra att resurskrävande åtgärder sätts in på omöjliga uppdrag, dvs. på vattenområden där insatserna är bortkastade.

De aktuella klassningarna kan leda till att fel åtgärder sätts in eftersom korrelationen av vattensituationen och åtgärdens effekt kan vara dålig.

Konsekvenser av en offensiv klassning kan bl. a. vara att en felaktig bild av vattenkvalitet i svenska sjöar och vattendrag sprids vilket kan ge återverkningar på bl. a. besöksnäringarna och svenska företags miljöimage.

I många fall är kunskapsunderlaget för klassningarna begränsat och i vissa fall saknas de helt, varför det inte är ovanligt att expertbedömningar gjorts. Detta ger oacceptabla osäkerheter och svårigheter i det kommande åtgärdsarbetet och vid hanteringen av miljö-kvalitetsnormerna i en planeringssituation.

Vattenvården måste tillåta politiska avvägningar

Processen som idag leder fram till beslut om förvaltningsplaner, miljökvalitetsnormer, åtgärdsprogram samt miljökonsekvensbeskrivningar, görs på statlig nivå hos vattenmyndigheterna. När detta sedan ska tillämpas av kommunerna i deras vattenarbete, måste ytterligare avvägningar göras. Genom den styrande funktion som beslutet har, kommer en bred avvägning att vara svår att göra i kommunernas ansvarsområden.

Det finns idag ingen möjlighet för politiken att göra de samhällsnödvändiga avvägningarna. Systemet för ställningstagande om hur Sverige ska uppnå vattenkvalitetsmålen måste därför göras om, så att politiken på lokal och/eller regional nivå får ett avgörande inflytande över processen som leder fram till underlag för beslut. Beslut bör därefter tas av regeringen.

Sveriges Kommuner och Landsting